

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget gør det muligt for Danmark at tilslutte sig den supplerende internationale fond for olieforureningsskader. Ved en tilslutning til den nye supplerende fond forhøjes erstatningsgrænserne for forureningsskader forårsaget af tung olie fra olietankskibe betydeligt.

I lighed med den eksisterende olieforureningsfond, som Danmark har tilsluttet sig, indarbejdes reglerne herom hovedsagligt ved henvisning til reglerne i det internationale instrument, hvorved fonden oprettes. Dog foreslås enkelte af reglerne indarbejdet i søloven, samt en ny bestemmelse om strafansvar for undladelse af at opfylde rapporteringsforpligtelserne til fonden.

2. Lovforslagets baggrund og indhold

På en diplomatkonference i perioden 12.-16. maj 2003 i FN's internationale søfartsorganisation, IMO, vedtog man en protokol til 1992-fondskonventionen om etablering af en supplerende olieerstatningsfond.

Den supplerende olieskadeerstatningsfond finansieres af de kontraherende landes olieimportører og sikrer, at der er flere midler til rådighed ved en olieforurening fra skibe, end tilfældet er i dag.

Protokollen blev vedtaget som en protokol til det eksisterende olieansvars- og erstatningssystem, der består af 1992-ansvarskonventionen og 1992-fondskonventionen. Reglerne herom findes i sølovens kapitel 10 om ansvar for olieskader efter reglerne i 1992-ansvarskonventionen og 1992-fondskonventionen.

1992-ansvarskonventionen foreskriver objektivt ansvar for den registrerede ejer af et olietankskib. Dette betyder, at den pågældende bærer ansvaret for olieforureningsskader, uanset om årsagen hertil ikke skyldes fejl eller forsømmelser fra dennes side. Ansvarsgrænsen varierer med skibets størrelse, men er i øje-

blikket på maksimalt 59,7 mio. SDR (Special Drawing Rights) svarende til 542,1¹⁾ mio. kr. Såfremt en skade overstiger den registrerede ejers ansvarsbeløb, træder den Internationale Olieforureningsfond (IOPC fonden) til. IOPC fonden finansieres af olieimportørerne i de deltagende stater, og den samlede erstatningsudbetaling fra den registrerede ejer og fra IOPC fonden udgør maksimalt 135 mio. SDR svarende til ca. 1,2¹⁾ mia. kr. ved hvert enkelt olieforureningsuheld. Dette beløb hæves til ca. 1,8¹⁾ mia. kr. med virkning fra 1. november 2003 svarende til en forhøjelse på ca. 50% af henholdsvis skibets og fondens erstatningsgrænse. Dette beløb er til rådighed ved hvert enkelt uheld.

De skader, der dækkes, er forureningsskader, jf. sølovens § 191, stk. 2. Dette er typisk skader i forbindelse med tab af indtægter ved fiskeri eller turisme samt oprydningssomkostninger i forbindelse med uheld. Skaderne skal være opstået inden for en konventionsstats område, søterritoriet eller den eksklusive økonomiske zone. En kontraherende stat vil imidlertid også kunne få dækket forebyggende foranstaltninger i tilfælde af, at olie kommer fra det åbne hav eller fra et naboland, som ikke har tiltrådt ordningen. Ligeledes dækkes forureningsskader, helt uafhængig af skibets flag eller om skibet kun har været i transit gennem danske farvande. I dag har mere end 80 lande tilsluttet sig dette internationale erstatningssystem.

De seneste olieforureningsulykker i europæiske farvande – ERIKA ved den franske kyst ved Bretagne og PRESTIGE ud for den spanske kyst ved Galicien – har gjort det klart, at der kan opstå ulykkesituationer, hvor de samlede erstatningskrav, ikke mindst som følge af omkostningerne forbundet med oprydningen af olie, vil kunne overstige de beløb, der er til rådighed under de nuværende ordninger selv efter forhøjelserne på 50%.

Europa-Kommissionen foreslog i december 2000 oprettelsen af en europæisk supplerende olieskadeer-

¹⁾ Omregnet og afrundet pr. 24. juni 2003 (kurs 907,28).